

WSTĘP

Obecny rocznik *Pedagogiki Filozoficznej on-line 2015* został poświęcony stanowi filozofii wychowania na Ukrainie. Jako jedyni wśród czasopism pedagogicznych – jak dotąd – poświęcamy w całości łamy naszego periodyku badaniom filozofów wychowania z Ukrainy. Zaproszenie środowiska ukraińskich uczonych do współpracy pojawiło się już wcześniej i z zadowoleniem to podkreślam, że znaczna część autorów poniższych artykułów należy do międzynarodowego Towarzystwa Pedagogiki Filozoficznej (TPF) oraz Central European Philosophy of Education Society (CEUPES). Wspólne działania naukowe i wydawnicze zaowocowały związaniem się przyjaźni, które wskazują na bliskość naszych kultur i szkół naukowych.

Artykuły umieszczone w bieżącym roczniku zostały napisane przez wybitnych ukraińskich znawców tej tematyki. Wprowadzają one Czytelnika w aktualne problemy filozofii wychowania poszukującej swej historycznej i współczesnej tożsamości konstruowanej w - borykającej się z ogromnymi trudnościami wewnętrznymi i zewnętrznymi - Ukrainie. Ten rocznik jest wyrazem naszej solidarności i wsparcia dla rozwoju humanistyki w wolnej Ukrainie, jest podaniem ręki społeczności uczonych, którzy swoją pracą naukową i dydaktyczną walczą o lepszą przyszłość swojej Ojczyzny. Wspieramy i popieramy, na miarę własnych możliwości, proces kulturowego integrowania się Ukrainy z państwami UE i jej wyzwania się z okowów monizmu światopoglądowego, blokującego możliwość komunikowania się z kulturami innych krajów. Robimy to z tym większym zdecydowaniem, że instytucje mające doniosły wpływ na kształtowanie polskiej kul-

tury pedagogicznej z niewiadomych przyczyn tego nie czynią. Deklarowana przez nie solidarność, pluralizm, międzykulturowość, europejskość, otwartość itp. pozostają nadal tylko frazesami bez pokrycia w konkretnym działaniu.

Jednym z istotnych obszarów programu badań i działalności TPF są studia nad środkowoeuropejską filozofią wychowania, jej tradycjami, stanem obecnym oraz przyszłością zgodnie z wykładnią Janusza Gniteckiego, że filozofia wychowania zajmuje się tym co jest, co rozwija się oraz co potencjalnie jest możliwe. Ten rozwój oraz możliwości są uwarunkowane licznymi czynnikami – historycznymi, politycznymi, gospodarczymi, kulturowymi i w każdym z krajów mają one odmienną ekspresję. Badania takie muszą z oczywistych względów łączyć w jedną, spójną całość badania retrogresywne z progresywnymi. Wspólnym mianownikiem dla krytycznej rekonstrukcji filozofii wychowania w państwach środkowoeuropejskich jest przewyciężenie dotychczasowego dogmatyzmu i partyjności pedagogiki jako nauki, a więc także i jej filozofii bez popadania w kolejny(e) dogmatyzm(y) i jej polityczne zniewolenie. Wspólnym problemem są także obecne „elity” realizujące partykularne interesy, blokujące cenne inicjatywy jednostek, ośrodków czy stowarzyszeń, pozostawiając poza obszarem swojego działania kształtowanie humanistyki na miarę XXI wieku.

Mając do czynienia z różnorodnymi tradycjami, odmiennymi narracjami z zainteresowaniem i uwagą wsłuchujemy się w opinie i koncepcje naszych sąsiadów. W jednoczącej się Europie nie chodzi jednak o skonstruowanie jednej uniwersalistycznie pojętej koncepcji filozofii wychowania, wręcz przeciwnie

z bogactwa tradycji i współczesnych rozwiązań chcemy wydobyć dla siebie, ale dla każdego inne, pierwiastki którymi możemy wzbogacić i pogłębić własną refleksję. Ten pluralistyczny wielogłos jest istotną wartością kształtowania humanistyki w narodowych kształtach, ale nie pozbawionych otwartości na inne narracje.

Nasza wzajemna współpraca – Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej podjęło ją ze środowiskiem i czasopismem ukraińskich filozofów wychowania –

„Filosofiją Oswity” w 2013 roku - owocuje wymianą poglądów na łamach obu czasopism. Zapraszam wszystkich zainteresowanych dynamicznie rozwijającą się refleksją filozoficzną w pedagogice do zapoznania się z obecnym rocznikiem „Pedagogiki Filozoficznej on-line”.

25.10.2015 r.

*Redaktor Naczelny PF on-line
Sławomir Sztabryn*

